

JAMHUIRIYADDA FEDERAALKA SOOMAALIYA
WASAARADDA DEKEDAH & GAADIIDKA BADDA
XAFIISKA WASIIRKA

جمهورية الصومال الفيدرالية
وزارة الموانئ والنقل البحري
مكتب الوزير

FEDERAL REPUBLIC OF SOMALIA
Ministry of Ports and Marine Transport
Office of the Minister

XEERNIDAAMIYE Lr XN/011/2018, TAARIKH DIS.10.2018
HAWLGELINTA WAAXDA MAAMULKA BADDA SOOMAALIYEED

Muqdisho, 10 DISEEMBAR 2018

FEDERAL REPUBLIC OF SOMALIA
Ministry of Ports and Marine Transport
Office of the Minister

XEERNIDAAMIYE Lr. XN/011/2018

Taariikh: 10/12/2018

HAWLGELINTA WAAXDA MAAMULKA BADDA SOOMAALIYEED

WASIIRKA WASAARADDA DEKEDAHA IYO GAADIIDKA BADDA

Markuu Arkay: Qodobka 102^{aad} farqaddiisa (1) ee Dastuurka-KMG Jamhuuriyadda Federaalka Soomaaliya;

Markuu Arkay: Qodobka 99^{aad} xarfahiisa(b) iyo (f)ee Dastuurka-KMG Jamhuuriyadda Federaalka Soomaaliya;

Markuu Arkay: Qodobka 22^{aad} ee Sharci Lambar 5, taariikh 26 Jan. 1989: Sharciga Badda Soomaaliyeed;

Markuu Arkay: Qodobka 24^{aad} ee Sharci Lambar 5, taariikh 26 Jan. 1989: Sharciga Badda Soomaaliyeed;

Markuu Arkay: Sharci Lambar 11, taariikh 9 Feb. 1989: Meelmarinta Axdira Qarammada Midoobay ee Xeerka Badda (UNCLOS);

Markuu Arkay: Qodobada 4^{aad} iyo 5^{aad} ee Warmurtiyeedkii Shirka Aqoon Iswaydaarsiga Qaran ee Kigali, taariikh 27-31 Agoosto 2018;

Markuu Tixgaliyay: Baahida loo qabo buuxinta booska Agaasimaha Waaxda Badda;

WUXUUSOO SAARAY:

Qodobka 1aad: QODOBO GUUD

- (A) Sida ku cad Qodobka 102^{aad} farqaddiisa (1) ee Dastuurka-KMG Jamhuuriyadda Federaalka Soomaaliya, iyo Qodobada 22^{aad} iyo 24^{aad} ee Sharci Lambar 5, taariikh 26 Jan. 1989: Sharciga Badda Soomaaliyeed, Xeernidaamiyaha Hawlgelinta Waaxda Maamulka Badda Soomaaliyeed.
- (B) Laga bilaabo maanta oo ay taariikhdu tahay 10/12/2018, waxaa si dhammaystiran loo hawlgeliyay Waaxda Badda ee Wasaaradda Dekedaha & Gaadiidka Badda, isla mar ahaan taasna lagu sameeyay dib-u-habayn lagu waafajinayo hawlaha & awoodaha loogu qeexay Sharci Lr. 5. 26 Jan 1989.

Qodobka 2aad: MAGACA & CINWAANKA

- (A) Magaca rasmiga ah wuxuu noqonayaa Waaxda Maamulka Badda Soomaaliyeed.
- (B) Waaxdu waxay ka tirsan tahay Wasaaradda Dekedaha & Gaadiidka Badda ee JFS. Haddaba Cinwaanka rasmiga ah ee Waaxda waa

WASAARADDA DEKEDAHA & GAADIIDKA BADDA

Waaxda Maamulka Badda Soomaaliyeed

Degmada Shangaani, Muqdisho Soomaaliya

E: info@sma.gov.so | www.sma.gov.so

Qodobka 3aad: AWOODAHA & HAWLAHA WAAXDA

- (A) Sida ku cad Qodobka 25^{aad} ee Sharci Lambar 5, taariikh 26 Jan. 1989, Sharciga Badda Soomaaliyeed, Waaxda waxaa loo awoodsiiyay fulinta hawlaho loogu igmaday Xeernidaamiyahan iyo dhammaan hawlaho kale ee la xiriira Badda oo ku saabsaan gooshitaanka iyo socodka maraakiibta ee aan si gaar ah loogu xilsaarin hay'ad kale.
- (B) Waaxda waxaa loogu igmaday xeerkan hawlaho ah in ay:
  - (1) Maamusho oo ay dhaqan geliso qodobada loogu awood siiyay Sharci Lambar 5, taariikh 26 Jan. 1989, Sharciga Badda Soomaaliyeed iyo dhammaan awoodaha lagu siiyay shuruucda kale ee dalka oo saamaynaya hawlaheeda;
  - (2) Qaaddo mas'uuliyadaha calanka Soomaaliyeed ee Gaadiidka Badda, dekedaha dalka, iyo ilaalinta tixgelinta heshiisyada caalamiga ah ee badda, shuruucda, iyo axdiyada kale ee badda;
  - (3) Wax ka qabato arrimaha ku saabsan raadinta & samato-bixinta badda iyo isku xirka hay'adaho badeed kasta oo kale inta lagu gudo jiro hawl-gallada raadinta & samato-bixinta dadka iyo gaadiidka halista lasoo daristay;
  - (4) Nidaamiso maraakiibta ku dhex jira gudaha marinnda-biyaha Soomaaliya oo ay ku jirto badqabka socdaalka;
  - (5) Ku samayso baaritaan khasaraaha shilalka badda iyo in ay qaaddo tallaabada ku habboon;
  - (6) Ku samayso korjoogtayn arrimaha ku saabsan tababbarka, soo-xullidda, iyo daryeelka badmaaxiinta Soomaaliyeed;
  - (7) Qorsheyso, kormeerto ayna qiimeyso barnamijyada tababbarka badmaaxiinta si loo xaqqiijiyo waafaqsanaanta heerarka ay dejijeen axdiyada caalamiga ah;

- (8) Xaqijiso wadashaqaynta hay'adaha kale ee dawliga ah iyo hay'adaha kale hadba sida uu Agaasimaha Waaxda u go'aamiyo, ka hortaga ilaha wasaqda badda, ilaalinta bay'adda badda, iyo ka fal-celinta dhacdooyinka wasaqda badda;
- (9) Raadiso ansixinta ama ku biiridda hay'ado badeedyada goboleed iyo kuwa caalamiga ah iyo hirgelinta heshiisyada caalamiga ah ee badda iyadoo kaashanaysa Wasiirka wasaaradda iyo hay'adaha kale ee Dowladda oo ku habboon; iyo sidoo kale in ay si hufan ula shaqayso hay'adaha dowladda iyo hay'adaha ka shaqeeya gaadiidka badda
- (10) Qiimayso baahida shaqaale qaypta badda ee ujeedooyinka qorshaynta qaran;
- (11) Qaaddo dhagaysiga eedaymaha la xiriira karti darrida iyo wixii liddi ku ah anshaxa ee ka jira qaypta badmaaxiinta ee ka shaqeeya maraakiibta Soomaaliyeed;
- (12) Kala taliso Dowladda Federaalka Soomaaliya guud ahaan arrimaha badda; kuna matasho Dowladda Federaalka Soomaaliya kulamada heer qaran iyo heer caalami intaba;

Qodobka 4aad: AGAASIMAHА WAAXDA

- (A) Waaxda waxaa hoggaaminaya Agaasime uu soo magacaabayo Wasiirka Wasaaradda Dekedaha iyo Gaadiidka Badda JFS, si waafaqsan Qodobka 102^{aad} farqaddiisa (1)ee Dastuurka-KMG Jamhuuriyadda Federaalka Soomaaliya, iyo Qodobada 22^{aad} iyo 24^{aad} ee Sharci Lambar 5, taariikh 26 Jan. 1989: Sharciga Badda Soomaaliyeed.
- (B) Shuruudaha laga doonayo qofka noqonaya Agaasimaha Waaxda waa:
  - (1) In uu haysto aqoonsiga xirfadeed ee rasmiga ah oo kasta ama mid la xiriirta ama ku habboon hawlaha Waaxda;
  - (2) In uu karti la hubiyay u leeyahay maamulka dadweynaha hadba sidii uu Wasiirka u go'aamiyo ee arrimaha badda khuseeya;

Qodobka 5aad: WAAJIBAADKA AGAASIMAHА

Iyada oo la raacayo tilmaamaha shaqo oo kasta ee uu Wasiirku bixiyo, Agaasimaha wuxuu mas'uul ka yahay qaabaynta wax ku oolka ah iyo maamulidda Waaxda. Iyada oo aan ka gaabis lahayn, Agaasimaha oo ah madaxa Waaxda waxaa uu:

- (A) Soo jeedinayaasiyasadaha hawlallada, barnaamijyada, miisaaniyadda, iyo qorsheyaasha la xiriira hawlaha Waaxda si loo dhaqan galiyo;
- (B) Go'aaminaya oo uu haqab tirayaa baahiyaha farsamo ee Waaxda;
- (C) Joogtayn doonaa xiriir sare oo uu la yeesho kooxaha daneeyaaasha maxalliga ah iyo hay'adaha caalamiga ah ee ka shaqeeya maraakiibta iyo badda;

- (D) Xaqijin doonaa in tababbar joogta ah iyo horumarinta shaqaalaha Waaxda oo ku salaysan aqoonta iyo kartida shaqaalaha ama awoodda shaqo sida uu hadba u ansixiyo Wasiirka; iyo
- (F) Fulin doonaa dhammaan awoodaha lagu siiyay halkaan, Sharci Lr. 5 1989, ama shuruucda kale ee dalka iyo sidoo kale dhammaan awoodaha lagu siiyay Xeerarka iyo Axdiyada kale ee caalmiga ah ee Badda oo ay DFS ka tahay xubin.

Qodobka 6aad: SHAQAALAHAD WAAXDA

Waaxdu waxay yeelan doontaa shaqaale aqoon iyo waayo-aragnimo ku filan u leh howlaha loo igmaday.

Qodobka 7aad: GUDDIGA LA-TALINTA WADAJIRKA AH

Wasiirku wuxuu Waaxda u magacaabayaa Guddiga Latalinta Wadajirka ah kaasoo xubnihiisu yihiiin kuwo aqoon iyo waayo aragnimo u leh cilmiga badda,kadib soo jeedinta Wasiirrada Dekedaha iyo Gaadiidka Badda ee Dowlad Goboleedyada dalka;

Qodobka 8aad: LA-TALIYAASHA

Waaxdu waxay mararka qaarkood dalban kartaa adeegyada khubaro ama La-taliyaal hadba sida ay lagama maarmaanu aragto iyadoo la tashanaysa Wasiirka.

Qodobka 9aad: QAYBAHA AMA UNUGYADA WAAXDA

- (A) Agaasimaha waxa uu aasaasi karaa qaybaha Waaxda ee uu lagama maarmaan ugu arko in ay waxtar u tahay waxqabadka hawlaha Waaxda.
- (B) Qayb kasta waxaa hoggaaminaaya Madax Qaybeed.
- (C) Wasiirka waxa uu ku soo magacaabayaa Madax Qaybeedyada ka dib talada Agaasimaha.

Qodobka 10aad: LACAGAHA WAAXDA

Lacagaha ka yimaada adeegyada ay Waaxdu bixiso waxay si toos ah ugu dhacaysaa Bangiga dhexe ee Soomaaliya si wafaqasan hannaanka maaliyadda Wasaaradda Maaliyadda Soomaaliya.

Qodobka 11aad: WARBIXINTA SANADLAHA WAAXDA

Sadex billood guduhood kadib dhammaadka sanad maaliyadeedkasta ee DFS, Waaxdu waxay u soo gudbinaysaa ansixinta Wasiirka,WarbixintaSanadlaahaah ee wax qabad keeda, hawlgalladeeda, iyo ballan-qaadyadeeda;

Qodobka 12aad: KAABAYAASHA

- (A) Wasaaradda Dekedaha iyo Gaadiidka Badda ayaa go'aaminaysa, bixinaysa, oo dayactiraysa kaabayaasha ay u baahantay Waaxda Maamulka Badda ee wax tarka u leh waxqabadka iyo waajibaadyada Waaxda.
- (B) Kaabayaasha waxaa ka mid ah, hadba sida ku habboon:
  - (1) Goobaha shaqada oo leh adeegyadooda;
  - (2) Qalabka shaqada (software & hardware);
  - (3) Adeegyada hawl-fududeynta oo ay ku jiraan balse aan ku xaddidneyn gaadiidka, isgaarsiinta, iyo nidaamyada macluuummaadka;

Qodobka 13aad: Wada shaqaynta

Waaxdu waxay wada shaqayn kala dhaxaysaa dhammaan waaxyaha kale iyo maamulka Wasaaradda.

Qodobka 14aad: Marjaca

Wixii aan si toos ah loogu xusin xeer-nidaamiyahan waxaa loola laabanaya Sharciga Lr. 5 ee soo Baxay 26 Janaayo 1989.

Qodobka 15aad: Gunaanad

Dhammaan qodobbada kor ku xusan waa in aysan ka hor imaanin Sharciga Badda Soomaaliyed ee soo baxay 26.Jan.1989.

Qodobka 16aad: DHAQAN GAL

Xeer-nidaamiyahan wuxuu dhaqan gelaya marka uu saxiixo Wasiirka Wasaaradda Dekedaha iyo Gaadiidka Badda JFS.

**Xil. Malyan Haweyn Sharac
Wasiirka Wasaaradda**

